ਸਾਧਨਾ ਚੌਧਰੀ

ਬਨਾਮ

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2020 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2077)

ਮਾਰਚ 06,2020

[ਐਸ.ਏ. ਬੋਬਡੇ, ਸੀ.ਜੇ.ਆਈ., ਬੀ.ਆਰ. ਗਵਈ ਅਤੇ ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨਃ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਕਿ ਏਡੀਜੇ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਹੋਣ ਸਮੇਂ, ਉਸ ਨੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਉੱਚ ਦਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਸੰਪੂਰਨ ਅਖੰਡਤਾ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਮਰਪਣਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਯੂ ਪੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਆਚਰਣ ਨਿਯਮ, 1956 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

– ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਇੰਨੀਆਂ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ-ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਕਿਹਾ ਗਿਆਃ ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅੰਤਮ ਨਤੀਜਾ ਜਿਸ' ਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ-ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਤਾਲਮੇਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫਿਰ ਵੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਉਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ - ਦਰਅਸਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਰਟੀਕਲ. 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸੀਮਤ ਹੈ-ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਪਦੰਡ ਬਹੁਤ ਉੱਚੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਜਾਂ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੁਆਰਾ ਘੋਰ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ-ਇਸ ਲਈ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਖਾਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹਨਾਂ ਉੱਚ ਮਿਆਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ

ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਵੱਖਰੇ ਹਨ - ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਈ - ਨਾ ਸਿਰਫ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਗਲਤ ਸੀ - ਇਹ ਤੱਥ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਘਿਣਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਆਚਰਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, 'ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ' ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਅਧਾਰ ਅੰਤਮ ਨਤੀਜਾ ਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੰਨਾ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ - ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਖਲਾਅ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵੇਖਦਿਆਂ ਕਿ ਅੰਤਮ ਨਤੀਜਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਵੇਂ ਛੂਹਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਚ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਸਿਰਫ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ - ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ-ਆਰਟੀਕਲ. 226-ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ

ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਃ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਅਖੰਡਤਾ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੇ ਉੱਚ ਮਿਆਰਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ-ਨਾਲ ਹੀ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ੱਕ 'ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ' ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ - ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ 'ਸੰਭਾਵਨਾ' ਨੂੰ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਿਆਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾਃ

ਆਯੋਜਿਤ: 1. ਇਹ ਉਨ੍ਹੀਵੀਂ ਸਦੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਨਤੀਜੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਤਰਕ ਨੂੰ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਕਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸ਼ੂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਨਰਮ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਸੱਭਿਅਕ ਵਿਕਲਪ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਬੰਦੂਕਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ (ਡਿਸ) ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਰਕ ਦੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ,

ਸਾਧਨਾ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਮਰਿਆਦਾ ਤੋਂ ਭਟਕਣ ਨਾਲ ਸਖਤੀ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਵੇ। [ਪੈਰਾ 18,19] [897-ਬੀ-ਈ]

2. ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਅਖੰਡਤਾ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੇ ਉੱਚ ਮਿਆਰਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ੱਕ 'ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ' ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ 'ਸੰਭਾਵਨਾ' ਨੂੰ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਿਆਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜੱਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ। [ਪੈਰਾ 20,21] [897- ਐੱਫ; 899-ਜੀ-ਐੱਚ; 900-ਏ]

ਸ਼੍ਰੀਰੰਗ ਯਾਦਵਰਾਓ ਵਾਘਮਾਰੇ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2019) 9 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 144-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

3. ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਤਾਲਮੇਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਉਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਦਰਅਸਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਪਦੰਡ ਬਹੁਤ ਉੱਚੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਜਾਂ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੁਆਰਾ ਘੋਰ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉੱਚ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਈ। ਨਾ ਸਿਰਫ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਗਲਤ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਘਿਣਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇ ਦੋਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ।

ਸਿੱਟੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇੰਨੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨ, ਬੇਈਮਾਨੀ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ' ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਹੁਣ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। [ਪੈਰਾ 24-26] [900-ਈ-ਐਚ; 901-ਏ-ਸੀ]

4. ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਤਮ ਨਤੀਜਾ ਕੋਈ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ (ਵਿੱਤੀ ਜਾਂ ਹੋਰ) ਲਈ ਸੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਆਚਰਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, 'ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ' ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਅਧਾਰ ਅੰਤਮ ਨਤੀਜਾ ਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੰਨਾ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਖਲਾਅ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵੇਖਦਿਆਂ ਕਿ ਅੰਤਮ ਨਤੀਜਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਵੇਂ ਛੂਹਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਚ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਸਿਰਫ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਪੂਰਾ ਕੇਸ ਕਾਰਡ ਹਾਊਸ ਵਾਂਗ ਢਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 27-29] [901- ਡੀ-ਐੱਫ-ਐੱਚ; 902-ਏ-ਬੀ]

ਲਿਲੀ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਸੰਦਰਭ ਨੰ. 2006 ਦਾ 193 10.02.2003 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ; ਉਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੰਦਰਭ ਨੰ. 2001 ਦਾ 91 07.11.2003 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ; ਪੀ. ਸੀ. ਜੋਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ (2001) 6 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 491: [2001] 1 ਪੂਰਕ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 369; ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਜੇ. ਅਹਿਮਦ ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1979 ਐੱਸ. ਸੀ. 1022: [1979] 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 504; ਆਗਰਾ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਯੂ. ਪੀ. ਰਾਜ 2004 ਆਲ ਐੱਲ. ਜੇ. 1853-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2001] 1 ਪੂਰਕ. ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 369	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 11
[1979] 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 504	ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 14
(2019) 9 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 144	ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 20

ਸਾਧਨਾ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2020 ਦੇ 2077.

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 12.12.2018 ਤੋਂ ਅਲਾਹਾਬਾਦ, ਲਖਨਊ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2006 ਦਾ 170 (ਐਸ/ਬੀ)।
ਧੂਸਯੰਤ ਦਵੇ, ਸੀਨੀਅਰ. ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਿਰੀਨ ਖਜੂਰੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੂਪਾਲੀ ਲਖੋਟੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਧਿਕਾ ਮਹਾਰਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸਾਵਰੀ ਜੈਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੀਤਾਂਜਲੀ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਅਸ਼ੋਕ ਕੇ. ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸੰਨੀ ਚੌਧਰੀ, ਲਲਿਤ ਸੰਖਲਾ, ਆਦਰਸ਼ ਉਪਾਧਿਆਏ ਅਤੇ ਅਮੋਲ ਚਿੱਤਰਵੰਸ਼ੀ, ਵਕੀਲ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨਃ
ਨਿਆਂ
1. ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ।
2. ਇਹ ਅਪੀਲ ਸਾਧਨਾ ਚੌਧਰੀ ਵੱਲੋਂ 12.12.2018 ਨੂੰ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਸ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਉੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਵਾਸਤਵਿਕ ਮੈਟਰਿਕਸ

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 05.06.1975 ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਵਧੀਕ ਮੁਨਸਿਫ, ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 1981 ਵਿੱਚ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕਾਡਰ ਅਤੇ ਫਿਰ 21.03.1987 ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਉੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

4. ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 05.03.2004 ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ।1 ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ।

[1] ਆਗਰਾ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਯੂ. ਪੀ. ਰਾਜ, 2004 ਸਾਰੇ ਐਲ.ਜੇ 1853.

ਇਸ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (ਯੂਪੀ) ਦੇ ਕਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 19.09.2004 ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ।

5. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦੋ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੋਸ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨਃ

"ਚਾਰਜ ਨੰਬਰ. 1-ਕਿ ਤੁਸੀਂ 10.02.2003 ਨੂੰ ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ ਦੇ ਦੂਜੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਰੈਫਰੈਂਸ ਨੰਬਰ. 1 93/1996 ਲਿਲੇ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂ ਪੀ ਰਾਜ ਅਤੇ 35 ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਫੀ, ਦੋ ਹੋਰ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਦਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਲਾਭ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਜੋ ਐਸ ਐਲ ਏ ਓ ਦੁਆਰਾ 276 ਵਿੱਘੇ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ 74.40 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੀ ਦਰ ਤੋਂ 265 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਦਰ ਨਾਲ ਸਨ। 12 ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ 15 ਬਿਸ਼ਵੰਸੀ ਨੂੰ 47,73,39,903.86 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਧੂ ਰਾਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਗ਼ੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋਏ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪੂਰੀ ਸਮਰਪਣ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਯੂ. ਪੀ. ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ। ਸੇਵਕ ਆਚਰਣ ਨਿਯਮ 1956

ਚਾਰਜ ਨੰਬਰ 2-ਕਿ ਤੁਸੀਂ 7.11.2003 ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਅਦਾਲਤ ਨੰ. 1, ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਹੋ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ 2001 ਦੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਸੰਦਰਭ ਨੰ. 91 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਬਨਾਮ ਯੂ. ਪੀ. ਰਾਜ ਅਤੇ 66 ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐਸ. ਐਲ. ਏ. ਓ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਦਰ 100/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 160/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਸੰਦਰਭ ਨੰਬਰ 1992, ਸੁਰੇਂਦਰ ਬਨਾਮ ਯੂ. ਪੀ. ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਅਵਾਰਡ ਸਮੇਤ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਯੂ ਪੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਆਚਰਣ ਨਿਯਮ 1956 ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। " (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ)

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਵਾਬ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਲਿਖਤੀ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਿਤੀ 09.09.2005 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀਆਂ ਸਾਬਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਅਜਿਹੀਆਂ' ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ 'ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ' ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ 'ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ 29.11.2005 ਦੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪੂਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਰਾਜ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ (ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 1) ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ 17.01.2006 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਦਫਤਰ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਰਾਹੀਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਆਂਇਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ।

7. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦੋ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਲਿਲੇ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ [2] ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ 74.40 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ) ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ ਰੁਪਏ.264/ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਹੋਰ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤਾ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸ ਨੇ ਉਕਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ 720 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਡਾਲਰ ਦਾ ਭਾਰੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਮਝੌਤਾ ਕਾਰਜਾਂ ਉੱਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (3) ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਾਬੰਦੀ ਕਾਰਨ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਅਸੰਗਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਮਰਿਆਦਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

8. ਉਮੇਸ਼ ਚੰਦਰਾ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ 3 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜੱਜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕੀਤੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ 108 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਰੁਪਏ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ

[2] ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਸੰਦਰਭ ਨੰ. 2006 ਦਾ 193,10.02.2003 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.
[3] ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਸੰਦਰਭ ਨੰ. 2001 ਦਾ 91,07.11.2003 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.

ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਰੇ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ 100 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 160 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਤੱਕ।

9. ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕਤਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ, ਪਰ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਆਚਰਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਆਂਇਕ ਮਰਿਆਦਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਸੀ, ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸੈਟਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਵਿੰਡਫਾਲ ਲਾਭ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਫੈਸਲੇ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

10. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ, ਹੋਰ ਵੀ, ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸਖਤ ਨਿਯਮ ਵਿਭਾਗੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸੀਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ

11. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇੱਕ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ 'ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ' ਦੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਗੱਲ' ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਛੱਡੋ। ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਉੱਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਗਵਾਹ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਸੰਦਰਭ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ। ਇਹ, ਪੀ. ਸੀ. ਜੋਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਯੂ. ਪੀ. [4] ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੋਰ ਵੀ, ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ

[4] (2001) 6 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 491.

ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦਾ।

12. ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਲਾਈਲੀ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ' ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਲ. ਏ. ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੰਨੀ ਗਈ ਰੋਕ ਸਿਰਫ ਕੁਲੈਕਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੰਦਰਭ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 23 ਅਤੇ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਨਿਊ ਓਖਲਾ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸਮਝੌਤਾ ਨੀਤੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਵਾਧੂ 10% ਵਿਕਸਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸੋਲੇਟੀਅਮ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਕਾਏ ਦੇਣ ਲਈ ਟਵੀਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ 720 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਝੱਲ ਰਹੇ 1120 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਨਾਲੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਘੱਟ ਹੈ।

13. ਉਮੇਸ਼ ਚੰਦ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਭਟਕਣਾ, ਅੰਤਰਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਵਾਧੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਚੈਕਸ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ 60% ਦੇ ਕਾਰਕ ਨਾਲ ਵਧਾ ਕੇ 160 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਸਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਭੁੱਲ ਮੰਨਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਐਸਐਲਪੀ ਵਿੱਚ ਵਧਾ ਕੇ 297 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਡਾਲਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਬਚਿਆ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

14. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਆਚਰਣ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ/ਸ਼ੁੱਧਤਾ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦੋਵਾਂ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੋਈ 'ਕਰਤੱਵਾਂ ਦਾ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣ' ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜੇ ਡਿਊਟੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਭੁੱਲ ਵੀ ਹੋਣੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਜੇ ਅਹਿਮਦ [5] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ 'ਲਾਪਰਵਾਹੀ' ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ 'ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ'। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਸਿਰਫ਼ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਨ।

[5]ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1979 ਐਸ. ਸੀ. 1022

ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਸ਼ੱਕ, ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1850 ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਛੋਟ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਥਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

15. ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਭਟਕਣ ਵਾਲਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਅਧਾਰ ਦੇ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ। ਆਗਰਾ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਜਾਂ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਸੰਦਰਭ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਣਉਚਿਤ ਸੀ। ਲਗਭਗ ਤੀਹ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਬੇਦਾਗ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੂੰ ਘਟੀਆ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

16. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਵਕੀਲ (ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2) ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਮ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੇ ਉੱਚ ਮਿਆਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਨੈਤਿਕ ਜੋਸ਼, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਜਾਂ ਘਟੀਆ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਘਰੇਲੂ ਜਾਂਚ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸੀਮਤ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਜਿੱਥੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਨ, ਨੂੰ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

17. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚ ਕੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਅਧੀਨ ਜੱਜਾਂ ਉੱਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਦਲੀਲਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਵਾਬਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਮੁੜ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਅਦਾਲਤ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਨਿਆਂਇਕ ਮਰਿਆਦਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ 'ਗੰਭੀਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ' ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਾਧਨਾ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

18. ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਿਰੀਖਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅੰਤਮ ਨਤੀਜਾ ਕੋਈ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ, ਅਤੇ ਜੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਉਹ ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਉਨ੍ਹੀਵੀਂ ਸਦੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਨਤੀਜੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।[6] ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਤਰਕ ਨੂੰ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਕਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

19. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਜੱਜ, ਕੈਸਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਵਾਂਗ, ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਦੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਦੇ ਹਨ, ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਹ ਸੱਭਿਅਕ ਸਮਾਜ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸ਼ੂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਨਰਮ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਸੱਭਿਅਕ ਵਿਕਲਪ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਬੰਦੂਕਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ (ਡਿਸ) ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਰਕ ਦੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਮਰਿਆਦਾ ਤੋਂ ਭਟਕਣ ਨਾਲ ਸਖਤੀ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਵੇ।

20. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਅਖੰਡਤਾ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੇ ਉੱਚ ਮਿਆਰਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਰੰਗ ਯਾਦਵਰਾਓ ਵਾਘਮਾਰੇ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ [7] ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿਃ

"5. ਇੱਕ ਜੱਜ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੁਣ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਹੈ। ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਵਿੱਚ ਅਖੰਡਤਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਨੀਂਹ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦਾ ਉੱਤਮ ਗੁਣ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਤਾਰਕ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜਯੋਤੀ

[6] ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1850 ਵੇਖੋ।

[7] (2019) 9 ਐਸਸੀਸੀ 144.

ਬਾਸੂ [ਤਾਰਕ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜਯੋਤੀ ਬਾਸੂ, (2005) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 201] ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਃ (ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਪੰਨਾ 203)

"ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਿਆਂਇਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੈ, ਦੂਜਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੇ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦਾ ਮੰਦਰ ਅੰਦਰੋਂ ਟੁੱਟ ਨਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਤਬਾਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਸਫਲ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਦਰਲੇ ਲੱਕੜ ਦੇ ਡੱਬੇ ਬਾਹਰਲੇ ਤੂਫਾਨ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

6. ਜੱਜ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਇੱਕ ਸਟੀਕ ਮਿਆਰ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦਯਾ ਸ਼ੰਕਰ ਬਨਾਮ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਦਯਾ ਸ਼ੰਕਰ ਬਨਾਮ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, (1987) 3 ਐਸਸੀਸੀ 1:1987 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲ ਐਂਡ ਐਸ) 132] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆਃ (ਐਸਸੀਸੀ ਪੀ. 1)

"ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਦੋ ਮਾਪਦੰਡ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ, ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸ਼ੁੱਧਤਾ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹੀ ਮਿਆਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਦੂਰ ਤੋਂ ਵੀ ਅਯੋਗ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

7. ਜੱਜ ਵੀ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੱਜ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਨਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਜੱਜ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਉਸ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਜੱਜ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਅਖੰਡਤਾ ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦੂਜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਉੱਚ ਮਿਆਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਜੱਜਾਂ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

8. ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਬਲਕਿ ਉੱਚੇ ਜਨਤਕ ਅਹੁਦੇ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਆਰ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਚੰਦੇਲ ਬਨਾਮ ਐੱਮ ਪੀ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ [ਆਰ ਸੀ ਚੰਦੇਲ ਬਨਾਮ ਐੱਮ ਪੀ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, (2012) 8 ਐੱਸ ਸੀ ਸੀ 58: (2012) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਸੀ. ਆਈ. ਵੀ.) 343: (2012) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਸੀ. ਆਰ. ਆਈ.) 782: (2012) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਐਲ ਐਂਡ ਐਸ) 469], ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਜੱਜ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਆਚਰਣ ਦਾ ਮਿਆਰ ਇੱਕ ਆਮ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਉੱਚਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਢੁਕਵੀਂਆਂ ਹਨਃ (ਐੱਸ ਸੀ ਸੀ ਪੀ. 70, ਪੈਰਾ 29)

"29. ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਕੋਈ ਆਮ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੱਜ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜੱਜ

ਜਨਤਕ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਰਾਜ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ, ਜੱਜ ਰਾਜ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਜੱਜ ਜਿਸ ਅਹੁਦੇ ਉੱਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਇੱਕ ਦਫ਼ਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਜੱਜ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਅਖੰਡਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਚ ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨਾਲ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਆਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਜੱਜ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਆਚਰਣ ਦਾ ਮਿਆਰ ਇੱਕ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਉੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮਿਆਰ ਡਿੱਗ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਜ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਜੱਜਾਂ ਤੋਂ ਉੱਚ ਮਿਆਰਾਂ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇੱਕ ਜੱਜ, ਕੈਸਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਵਾਂਗ, ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਜੱਜਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਜੱਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਬੌਧਿਕ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

9. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਜੱਜ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਹੀ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਜੱਜ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

10. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ "ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਸਿਰਫ਼ ਵਿੱਤੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਨ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ, ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ, ਕਾਮ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਆਦਿ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। "...

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

21. ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਵੀ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ੱਕ 'ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ' ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ 'ਸੰਭਾਵਨਾ' ਨੂੰ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਿਆਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਚਕਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ।

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜੱਜ. ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਣਗਿਣਤ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ ਜੋ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ, ਐੱਮ. ਏ. ਸੀ. ਟੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ ਜਾਂ ਤਸ਼ੱਦਦਪੂਰਨ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਉਦਾਰ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਰਾਹਤ-ਮੁਖੀ ਨਿਆਂਇਕ ਪਹੁੰਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਉੱਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ।

22. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਿੱਥੇ ਅਣਗਿਣਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਅਕਸ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਝਿਜਕ ਦੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਕਸਰ ਸਿਰਫ਼ ਪੈਸੇ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਸਤੇ ਪਲ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਲਈ। ਕਈ ਵਾਰ ਬਾਰ ਦੇ ਕੁਝ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਭ ਤੋਂ ਆਸਾਨ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦਾ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਘੇਰਾ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਕਿ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਹਮਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਾ ਹੋਣ।

23. ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਖੁਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਸੈਟਲ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਿਰਫ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ।

24. ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਤਾਲਮੇਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਫਿਰ ਵੀ, ਸਹੀ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਉਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਦਰਅਸਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਪਦੰਡ ਬਹੁਤ ਉੱਚੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਜਾਂ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੁਆਰਾ ਘੋਰ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉੱਚ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ।

25. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਈ। ਨਾ ਸਿਰਫ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਬਲਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਗਲਤ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਘਿਣਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

26. ਜੇ ਦੋਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਸ਼ਾਇਦ ਇੰਨੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਕੱਢੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨ, ਬੇਈਮਾਨੀ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ' ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਹੁਣ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ।

27. ਅਸੀਂ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸਕਦੇ ਕਿ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਤਮ ਨਤੀਜਾ ਕੋਈ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ (ਵਿੱਤੀ ਜਾਂ ਹੋਰ) ਲਈ ਸੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਅਣਉਚਿਤ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਅਣਉਚਿਤ ਵਿਵਹਾਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਜੱਜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਕੇ, ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਕੇ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਕਾਏ ਦੇਣ ਲਈ ਰਿਸ਼ਵਤ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਆਦਿ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

28. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਆਚਰਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, 'ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ' ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਅਧਾਰ ਅੰਤਮ ਨਤੀਜਾ ਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੰਨਾ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਖਲਾਅ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵੇਖਦਿਆਂ ਕਿ ਅੰਤਮ ਨਤੀਜਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਵੇਂ ਛੂਹਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਚ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਸਿਰਫ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਪੂਰਾ ਕੇਸ ਕਾਰਡ ਹਾਊਸ ਵਾਂਗ ਢਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਫੈਸਲਾ

ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 17.01.2006 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਵਾਬ ਨੰ. 1 ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਰਿਟਾਇਰਲ ਲਾਭਾਂ ਸਮੇਤ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਲਾਭਾਂ ਨਾਲ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Advocate Shifa Kler